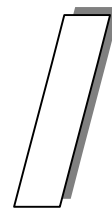

SPEKTRUM

Ako Kedy Dník

V čísle si prečítate

Keď svietia všetky hviezdy

Bol 12 november

Prečo si daroval krv?

Som hrdý, že som Púchovčan

Naše aktivity

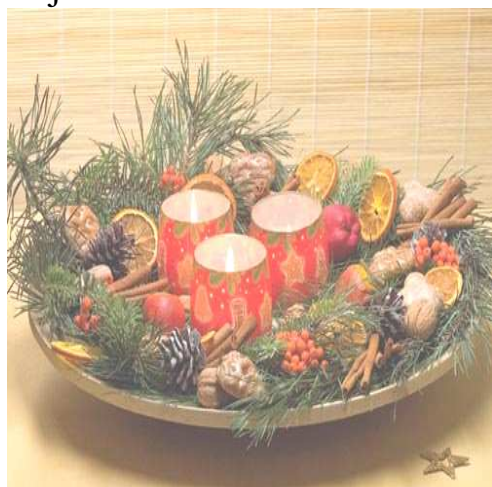
Najkrajšia tichá noc

Netreba hádzať flintu do žita

Zenit

Tekutina najvzácnejšia

Najväčšia detská radosť

*Vianoce, Vianoce
prichádzajú,
šťastné a veselé...*

Poviedka

Najväčšia detská radosť

Zobudila som sa ráno okolo ôsmej hodiny. Oči mi padli na oblok. Mráz na ňom vykreslil fantastické kvety. Vonku asi poriadne mrzne, pomyslela som si. Dýchla som na sklo. Vonku padali snehové vločky s takou ľahkosťou ako páperie. Na stromoch a strechách ležala biela perina. Ako v rozprávke. Sused odhadzoval sneh, ďalší išiel s deťmi pravdepodobne do hory kŕmiť zvieratká. Často mi o tom rozprávali.

Ako každý rok som so sestrou zdobila vianočný stromček. Pri tom sme si rozprávali rôzne príhody.

„Predstav si, čo sa stalo minulý rok Zuzkinej mame“ ,začala segra svoj príbeh.

Zuzkina mamina, ako každé Vianoce, samozrejme na poslednú chvíľu, išla ráno s manželom kúpiť vianočný stromček a poprechádzať sa po Vianočných trhoch, prípadne dokúpiť nejaký pekný darček.

Nechápem, prečo si ľudia všetko odkladajú na koniec. Veď i predavači majú právo byť na Vianoce doma s rodinou. Potom sú ľudia nervózni...

Keď Zuzkina mamina vyšla z obchodu, všimla si malé dievčatko. Bolo oblečené veľmi chatrne. Natŕčalo tenkú rúčku. „Ľudia sú veľmi nezodpovední“, pomyslela si mamina. Poslať také malé dieťa žobrať. Kde máš rodičov?“ „Tam.“ Ukázalo neďaleko sediaceho starého muža. Spoznali v ňom človeka, ktorého vždy videli s fľašou alkoholu. Bolo jasné, že starostlivosť o dieťa nezvláda.

„Dnes už to asi nebude možné, ale po Vianociach upozorníme na to úrad pre sociálnu starostlivosť. Dnes jej môžeme akurát kúpiť nejaký darček. Peniaze by jej otec opäť prepil.“

Hneď po Vianociach rodičia Zuzky riešili tento prípad. Dievčatko sa dostalo do detského domova. Ale tak veľmi sa Zuzkiným rodičom zapáčila, že si ju osvojili. Trvalo to pomerne dlho, ale tohoročné Vianoce Betka, tak sa volalo dievčatko, prežíva už spolu so svojimi adoptívnymi rodičmi. Zuzka veľmi často navštevuje deti v detskom domove, dokonca dokázala nahovoriť celú triedu, aby vždy na Vianoce priniesli do domova darčeky, hoci aj také ktoré už sami doma nepotrebujú. A tak spravia vždy deťom veľkú radosť.

Lubica Kováčiková

Šport ma teší

Ako som začal s volejbalom? Nie je to taký celkom obyčajný volejbal. Hrám síce aj za Púchov-kadetov, ale pre mňa je nemenej dôležitý tím telesne hendikepovaných športovcov. Púchovský tréner Libor Hupka hneď na prvom tréningu si všimol, že mám problémy s nohou. Mne ju totižto, keď som bol malý, operovali. Nedokázali mi úplne obnoviť ohybnosť. Pri normálnej chôdzi mi to však neprekáža. No a tak som sa dostal do volejbalového tímu, ktorý reprezentuje Slovensko za telesne hendikepovaných. Môžem povedať, že mi účasť v tomto tíme dáva veľa, lebo vidím, ako sa spoluhráči dokážu popasovať so životom.

Možno by ste povedali, že v tomto športe nie je možné dosiahnuť nejaké veľké výsledky. Avšak tento tím už bol niekoľkokrát na prvom mieste aj na paralympiáde. Ja som členom družstva iba rok, ale už na Svetovom pohári v tomto roku v Handlovej sme obhájili druhé miesto. Mali sme trochu smolu. Náš najlepší smečiar si spôsobil v hre výron a tak nám víťazstvo tesne „vyfúkli“ Nemci. Smola. To nám však nepokazilo náladu. My sa na nich v budúcnosti lepšie pripravíme. Neuverili by ste, akí dokážu byť títo ľudia vyrovnaní a v pohode. My sa často sťažujeme a nechce sa nám. A pri tom nemáme kondičné problémy.

Juraj Kucej

Poviedka

Keď svietia všetky hviezdy...

Bola nádherná štedrovečerná noc. Sneh ticho padal na strechy domov, ulice dýchali vianočnou atmosférou. Aj veľký dom, ako ho ľudia volali, sirotinec, žiaril do noci rozsvietenými oknami. Nevieť prečo, ale vždy, keď sa večer prechádzam, som presvedčená, že za každým rozsvieteným oblokom bývajú ľudia, ktorí sú šťastní. Zadívala som sa na rozžiarený dom. Za oknami sa rysovali svetlá stromčeka. Deti sa určite tešia na darčeky, pomyslela som si. Pritiahla som si kožušinový golier ku krku. Sneh sa chumelil a chumelil a vločky mi padali aj za krk. Celkom sa mi nechcelo vrátiť do prázdneho domu. Okolo zneli koledy, ľudia sa ponáhľali, aby už sedeli za štedrovečerným stolom, všade rozvoniaval kapor a čerstvo uvarená kapustnica. U nás mama vždy pred večerou každému natrela oblátku medom. A to sme si tie oblátky sami piekli. Bol to pekný zvyk. Dnes ľudia na to nemajú čas. I ja som ich včera kúpila na rohu od stareny. Stála tam celá skrehnutá. Kúpte, prosím, sú veľmi dobré. A tak som neodolala. A teraz ich mám jesť sama? Mama vždy vravela: „Za štedrovečerným stolom musí sedieť páry počet stolovníkov.“ Raz, keď sme boli nepár, posadili sme za stôl nášho vlčiaka. Bol inteligentný a tak to zvládol celkom dobre.

Na veľkom dome, mám povedať sirotinci, sa otvorili dvere. Na schodoch zastala postavička. Malé dievča. Nastavilo tvár vločkám snehu, natiahlo ruku, ako by ich chcelo chytať. Bola som zvedavá, prečo niekto jednoducho odíde. Za dverami sa všetci tešili, aspoň som si to tak myslela, keď okná žiarili do tmavej noci, a ona jednoducho vyjde von.

„Nepáči sa ti stromček?“ Pozrela na mňa. Aj v tme bolo vidieť, že je vážna.

„Páči.“

„Tak darčeky?“

„Aj darčeky. Chýba mi mama. A ocino. Rozviedli sa. On má svoju novú rodinu a mama pracuje v Anglicku. Volala, že nemôže na Vianoce prísť. Tak som tu. Teším sa, že na jar za ňou pociestujem, ale dnes je mi smutno. Všetci tam dnu sú veľmi milí, ale ...“

To ale bolo veľavravné. Skrýval sa za ním smútok malého dievčatka.

„Povieš mi, ako sa voláš?“

„Sára. To meno mi vymyslela teta. Veľmi rada čítala dievčenské romány. A tak mi dali meno jednej z hrdiniek románu. Ale teta už zomrela. Minulé leto. Vždy som k nej chodievala na prázdniny.“

Skrsla vo mne myšlienka. „Nechcela by si ísť so mnou ku mne?“

Vzápätí som si uvedomila, aké je to absurdné. Nepozná ma, je pod dozorom, nik ma vlastne nepozná, tak ako si predstavujem, že by ju so mnou pustili?

Dvere sa otvorili. „Sára“, zaznelo, „pod dnu!“

Sára sa na mňa pozrela. „Je tu moja teta“, povedala. „Chcela by som, aby bola dnes so mnou. A ja chcem byť s ňou. Práve pricestovala.“ Sára si nehorázne vymýšľala.

„Nie je to žiadny problém. Pozvi tetu dnu.“

Ocitla som sa v útulnej miestnosti, kde pod stromčekom každý rozbaľoval darčeky.

Sára ma chytila za ruku. To je moja teta, povedala. Dvanásť párov očí sa na mňa uprelo.

A tak som sa stala Sárinou tetou. Dnes mi práve prišla pohľadnica z Anglicka. Milá teta, máme sa s mamou dobre. Teším sa, keď sa vrátim, že pôjdeme spolu navštíviť deti v domove a že mi upečieš ten báječný koláč.

A ja viem, že budúce Vianoce nebudem sama. Už aby som začala chystať darčeky. Dvanásť. Dvanásť darčiekov, plus jeden pre Sáru. Bude svietiť trinásť hviezdičiek na zemi. Tie ostatné na nebi. A v mojej duši bude radosť, že rozdávam šťastie iným.

Ad'a Tománková

Prichádzajú sviatky pokoja a mieru. Snažme sa, aby naši blízki a všetci okolo nás boli šťastní a spokojní. Je to najmenej, čo môžeme druhým poskytnúť. A v tom nájdeme spokojnosť a šťastie i pre seba. Vaša redakcia.

Študentská kvapka krvi

Bol 12. november

Bol to taký obyčajný deň, ako ktorýkoľvek iný. A predsa toto ráno 12. novembra, bolo niečím výnimočné. Chodby a trieda sa zaplňali žiakmi, ako zvyčajne, hučalo to ako v úli. Ale

úplne vzadu, na chodbe pred laboratóriom, sedeli študenti. Boli o niečo vážnejší ako inokedy.

Štyridsaťjeden sa ich prihlásilo dobrovoľne darovať krv. Bolo to súčasťou aktivít, ktoré sa konali

k Medzinárodnému dňu študentstva. 41 študentov

našej školy zo všetkých troch pracovísk chcelo takto prispieť k naplneniu humánnej myšlienky

celoslovenskej akcie Študentská kvapka krvi. Nie je to také jednoduché, ako sa zdá. Nestačí si povedať, dám krv. Každý musí prejsť lekársym vyšetrením.

Nesmiete mať problémy s tlakom, problém je, ak

máte čerstvý piercing, resp. tetovanie a podobne. Hlavne, musíte mať 18 rokov a váhu aspoň 50 kg. Takže z tých 41 študentov bol odber uskutočnený iba u 32. Ale predstavuje to 16 litrov vzácnej tekutiny, ktorá môže zachrániť niekomu život. Myslím, že kto zažije tento nádherný pocit stať sa záchrancom života, neostane len pri tomto prvom raze darcovstva a stane sa pravidelným darcom krvi. A o tom to je. Pani doktorky Chovancová a Babušková z výjazdovej Národnej transfúznej služby SR boli s našimi študentmi veľmi spokojné, povedali, že sa držali veľmi dobre. Zdôraznili, že cieľom tejto humánnej akcie je osloviť najmä mladých prvodarcov, aby sa stali bezprostrednými darcami krvi a šírili myšlienku darcovstva, a tak pomohli zabezpečiť dostatok krvi pre potreby zdravotníctva.

Ktorí to boli, čo sa odhodlali k tomuto peknému

činu? Kučiak Jakub, Fano Martin, Knížat Matej,

Žeravík Patrik, Doranský Patrik, Maliník Branislav,

Jurga Peter, Vrána Dominik, Ondraško Boris,

Ilončiak Marian, Košút Martin, Beniak Peter,

Porubčan Lukáš, Šanobová Mária,

Magátová Michaela, Ježová Martina, Kalus Lukáš,

Kozák Michal, Vraník Miroslav, Vrškový

Martin, Chodúrová Anna, Trník Igor, Chreňo

Marek, Kadlecová Kristína, Mäsiarová Lenka,

Krchňávková Jana, Mahút Jakub, Paganíková

Adriana, Jarošová Miriam, Turzová Monika,

Kardošová Renáta, Gabčová Miroslava, Trenčanová Katarína, Povalačová Andrea, Petričková Eva, Mateášek Vladimír, Pekarová Janka, Balážová Petra, Ujhélyová Lenka, Ostrečkovská Mi Roslava, Hajdíková Paulína.

Andrea Braciníková

Život

Sklamanie bolí

A srdce horí

Láska i utrpenie

Ide ruka v ruke

Život je taký

Sladký a trpký

Padneš dole

Priatelia ťa zdvihnú hore

Život rozdáva rany

Treba si ho vážiť

Ako najväčšie dary

Treba ho dobre strážiť

Ad'a Tománková

Spýtali sme sa

Prečo si daroval krv?

Peter Davidík: Chcem pomôcť. A vzorom pre mňa je moja sestra a brat. Tiež sú dobrovoľnými darcami.

Spektrum: Nemáš strach?

Zatiaľ nie. Možno až tam budem sedieť...

Peter Jurga : Ja vlastne neviem, nerozmýšľal som nad tým. Ale keďže je krv vzácna a dôležitá, treba pomôcť. A či sa bojím? Niet čoho.

Jakub Kučiak: Aby som sa ulial zo školy. Ale možno to nie je celkom tak. Aj môj bratranec a sesternica sú dobrovoľnými darcami. A ako sa cítim? Parádne!

Miroslav Vraník: Aby som išiel domov.

Spektrum: Vážne to bola jediná príčina?

Miroslav Vraník: Pravdaže nie. Mám inšpiráciu aj z domu. Ujo je držiteľom Jána ského plakety ako dobrovoľný darca.

Michal Kozák: Lebo chcem. Je to dobrý skutok. Rád robím dobré skutky. Teraz mám zmiešané pocity. Je to predsa len iné, ako keď pomáham starej babke odniesť nákup z obchodu.

Peter Beniak: Tak po 1. aby som sa ulial a po 2. aby som niekomu zachránil život. Je to pekný pocit. Či sa bojím? Neviem. Neviem, čo môžem očakávať. Možno ma vyhodia.

Braňo Maliník: Lebo sa patrí pomáhať. Možno mne niekedy niekto zachráni život.

Zuzana Panáčková: Ešte nikdy som nedávala krv. Chcem pomôcť. Troška sa bojím.

Mirka Jarošová: sa v odpovedi vzáčne zhodla so svojou priateľkou Zuzanou

Martin Košút: Aby to, možno, niekomu zachránilo život. Celkom sa cítim ako pred maturitou.

Nemohli sme sa spýtať všetkých, ktorí čakali na dobrovoľný odber krvi, ale už to, že tam boli, je jasnou odpoveďou. Uvedomujú si dôležitosť darcovstva. Je prekvapujúce, že táto akcia nenechala študentov ľahostajných. Dospelí tvrdia, že dnešná generácia je bez ideálov, egoistická a ľahostajná k osudu iných. Toto je však dôkaz, že tomu tak nie je.

Soňa Kalmová

Tešíme sa z úspechov**Som hrdý, že som Púchovčan**

V dňoch 21.-26. 10. 2008 sa uskutočnili majstrovstvá sveta v karate WTKA. Znamená to Svetová organizácia tradičného karate. Súťaž sa už po druhýkrát konala v talianskom pobrežnom meste Marina di Carrara.

Boli sme pri mori, ale pravdupovediac, nemali sme ani čas ísť sa naň pozrieť. Aj tak nám počasie neprialo, pretože asi tri dni stále iba pršalo a bolo dosť chladno.

Celé dni od rána až do večera, kým všetci neskončili svoje kategórie, sme museli čakať v hale. Väčšinou s nechuťou, ale museli. Niektorí to využili aspoň na dospávanie, pretože každý deň sme mali ráno budíček okolo 6:45. V stredu sa začali kategórie kata - súbor rôznych postojov a techník rukami a nohami.

Moje kategórie boli až v piatok a sobotu. V piatok som sa dostal na zápasisko až poobede, pretože dopoludnia boli kategórie detí a kadetov. Moja prvá kategória KUMITE (športový zápas) junióri 16-18 rokov do 65 kilogramov začínala až popoludní. Bolo nás dvanásť súťažiacich a všetci chceli vyhrať. Kým som čakal na svoj zápas, dôkladne som sa rozcvičoval. So mnou sa rozcvičovali ďalší dvaja Slováci. Jeden z Levíc a druhý z Komárna.

Prvý zápas som nastúpil proti talianskemu pretekárovi. Mal som mierne obavy, lebo môj zápas rozhodovali talianski rozhodcovia. Ale vyhral som. Po prvých zápasoch nás zostalo 6 a bojovali sme o postup do semifinále. Mojm súperom bol írsky pretekár. Bol pohyblivejší ako môj prvý súper Talian. Musel som vynaložiť viac úsilia a umu, ale vyhral som. Semifinále bolo v suchu. Lenže potom som bojoval s mojím kamarátom, ktorý zápasí na Slovensku vo vyššej kategórii a má viac skúseností a... prehral som. Zostával mi už iba boj o 3. miesto. Dal som do zápasu všetko a vďaka tomu i skvelým coachom som získal bronzovú medailu.

V sobotu naše juniorské družstvo čakal zápas v kategórii KUMITE junióri družstvá, ktorá je bez váhového obmedzenia. Našími súpermi boli družstvá z Talianska a Írska. Zápasil som ako prvý proti talianskemu družstvu a vyhral som. Stačilo vyhrať ešte jeden zápas. Podarilo sa. V ďalšom kole bol naším súperom írsky tím. Šťastie stálo pri nás. Z troch zápasníkov boli dvaja zranení a my sme postúpili do finále. V nedeľu sme nastúpili proti zápasníkom z Izraela. Boli to asi najlepší súper s akými sme doteraz zápasili. Bolo to ťažké, ale vybojovali sme si prvé miesto a stali sme sa novými majstrami sveta v KUMITE TÍMOV. Môžem vám povedať, je to parádny pocit. Veľké oslavy však neboli, ponáhľali sme sa domov, ale predsa celá výprava zašla večer na pizzu, kde sme sa konečne od trénera dozvedeli, koľko medailí sme získali. Panovala medzi nami výborná nálada. Tešili sme sa domov. V porovnaní s minulým rokom bola úroveň celého šampionátu vyššia. Počas vyhlasovania kategórií nebol taký zmätok, aj keď sa museli niekedy rozhodcovia prekrikovať, lebo bolo veľmi veľa zápasísk, tak si viete predstaviť ten hluk. Totiž, každý zápasník dáva do zápasu celú silu a šikovnosť a to ešte umocňuje výkrikmi, ktoré mu pomáhajú pri koncentrácii. Súperi boli tiež o niečo lepší a skúsenejší ako pred rokom, ale našli sa aj starí známi napr. z družstva Írov alebo Talianov. Poznáme sa už tri roky.

Dokázali sme, že slovenské karate je veľmi dobré. A to nás teší. Mňa najmä to, že som reprezentoval aj naše mesto.

Lukáš Čvirik

Odovzdávanie cien v súťaži družstvá Kumite na MS v Taliansku 21 – 26.10 2008. Sprava Andrej Sák, Ján Fedor, Lukáš Čvirik.

Púchovské družstvo karate, ktoré reprezentovalo Slovensko na MS v Taliansku. Zľava L. Čvirik, Z. Ďurišová, M. Čvirik, M. Černá, tréner Ing. F. Komora.

Naše aktivity.Referuje Ad'a Bielaková

Koyšove Ladce

Moja cesta do Ladiec bola veľmi zábavná. Inak to ani nemohlo byť, veď so mnou išla ako psychická podpora Andrea Braciníková. A je známe, že je to veselá kopa. V kultúrnom dome nás veľmi milo privítali a ponúkli nám občerstvenie. Museli sme počkať, kým sa nedostavia všetci súťažiaci. Keď sme boli v plnom počte, išli sme von k pamätníku, aby sme si uctili pamiatku Pavla Koyša. Na jeho počesť sa totiž každý rok v Ladcoch koná súťaž v prednese ľubostnej poézie. Zúčastnilo sa nás asi 25. Každý jeden mal svoj štýl a každý jeden sa veľmi snažil. Bolo tam veľmi veľa talentovaných recitátorov. Všetci sme boli riadne pripravení a plní očakávaní. Po obede sme sa vrátili na vyhodnotenie. Prvé miesto zaslúžene vyhrala recitátorka, ktorá určite mala s recitáciou už viac skúseností. Fakt bola dobrá. Myslím si, že porota nás ohodnotila spravodlivo a objektívne. Zúčastnila som sa už dvakrát a napriek tomu, že som sa ani raz neumiestnila, sa mi tam veľmi páči a chcela by som ísť aj budúci rok. Ale...

Je tu jedno ale. Ak nebude na škole niekto, kto bude v recitácii lepší. Ale ja budem na sebe ďalej pracovať. Je to vec, ktorá ma skutočne baví.

Okresné kolo šachového turnaja

Našu školu v turnaji reprezentoval Peter Hološko 3.miesto a Dušan Lukáč 4. miesto.

Peter, ty si skončil v turnaji ako tretí. Si spokojný s umiestnením?

Žiaľ, skončil som ako tretí. Už moja odpoveď je jasná. Nie som so sebou spokojný. Nevieť, či to mám nazvať smolou alebo nepozornosťou. Prehral som práve s najlepším kamarátom, s ktorým hrávam vo voľnom čase a takmer vždy vyhrám.

Mrzí ťa to?

To vieš, že áno. Ale nie vždy je človek vo forme.

Baví ťa šach?

Jasné. Je to zaujímavé. Musíš ovládať stratégiu, predvídať súperove ťahy, rozvíja to logiku, kombináciu.

Šport

V OK vo futbale získali naši chlapci 1.miesto. V regionálnom kole v Dubnici nad Váhom sa im už darilo menej, získali 2. miesto.

V cezpoľnom behu získal Róbert Janíček v OK 1. miesto a v KK 1. miesto. Na MRS sa umiestnil na peknom 13. mieste.

V októbri v halovom futbale na OK sa chlapci umiestnili na 2.mieste.

Z okresného kola, kde sa umiestnila v aerobiku na 1.mieste, postúpila Alexandra Chybová do KK.

O prvé miesto v hádzanej zabojovali dievčatá D. Barninová, L. Michňová, L. Baďurová, K. Murčeková, S. Záhumenská, D. Kušteková, E. Psoťná, I. Kalmová a M. Halasová. Postupujú do regionálneho kola.

Teší vás úspech?

Dominika: Veľmi. A o to viacej, lebo bol veľmi ťažký súper. Stredná hotelová. Gymnázium radšej neprišlo, lebo sa nás asi báli. Ako aj minulý rok.

Lucia: Mňa to tiež teší, aj keď som v tomto zápase nehrala. Bola som chorá, ale neodpustila som si, aby som spoluhráčky nepodporila. A tak som zo striedačky kričala odušu.

V OK vo volejbale získali chlapci Balla, Kahák, Hládek, Faktor, Kucej, Dholucký, Pastorek pekné druhé miesto, aj keď pravdupovediac, prvé by bolo ešte krajšie.

Druhé miesto v OK vo volejbale získali aj dievčatá.

Druhé miesto získali chlapci vo florbale, v OK, Viedenské letisko Florbal SŠ CUP 2008

Všetkým za tieto pekné výsledky ďakujeme, že úspešne reprezentujú našu školu a srdečne im blahoželáme a držíme palce do ďalších športových výkonov.

Poviedka

Najkrajšia tichá noc

Dych mrzol priam na perách. Sneh vízgal pod nohami. To mohla byť však iba predstava, lebo vietor fičal a skuvíňal ako besný pes. Pani meluzína vystrájala. Vôbec jej nevadilo, že je Štedrý deň.

„Nehodno ani psa vyhnúť, zahundral do šálu tesne obtočeného okolo krku, brady, ba i úst. Ale čo by človek nespravil pre svoju rodinu. Žena, ako každý rok, chcela živý stromček. Zbytočne ju pre-sviedčal, že stačí umelý, veď teraz je taký veľký výber. A často je krajší, ako tá metlička, ktorú nájdeme v hore. A hlavne, je to bez námahy. Ale ona si húdla stále to isté: „Tá vôňa živice a ihličia je nenahraditeľná. To nie je duch Vianoc.“ „Áno, a potom len počúvam, ako firfleš, keď zametaš opadané ihličie. A navyše, mám už svoje roky. Vieš si predstaviť tie záveje? Počuješ ten fujak? Ty nemáš so mnou zľutovanie.“ Ale už si obliekal vatovaný kabát, naťahoval rukavice...

Žena sa zarazila a na tvári sa jej objavila obava. Takto rok nebyť horára, mohol byť už dávno hore pri Ježiškovi. „Vieš čo? Pôjdem s tebou!“ „Ešteže čo! A kto bude variť večeru? Nie, pekne tu ostaň! Zoberiem si mobil a keby dačo, zavolám.“

Bolo rozhodnuté. Nahol sa dopredu, aby lepšie odolával vetru. Ešteže som si zobral tu nanútenú čiapku. Kapučňu by mi odvialo. Predsa ho jeho žene ľúbi. Z času na čas bola ufrflaná, ktorá žena nie je, no vyvažovala to jej starostlivosťou. Ešte aj desiatu mu nachystala.

V diaľke uvidel malý stromček. Celkom pekný, hustý a rovný. Zamieril k nemu.

„Dobrý deň, pán Horák. Na stromček, na stromček?“ Strhol sa. Myslel si, že v takomto pluhavom počasí je široko ďaleko sám. „Áno, pán Motyčka?!“, zasmial sa, keď uvidel suseda. Len aby na nás nevyskočilo zlaté prasiatko. Viete, ako v tej reklame. Vidím, že aj vy chcete mať pri štedrovečernom stole vôňu ihličia. Ak mám pravdu povedať, mne by to bolo jedno. Hlavne, že je na stole kapor. Ale žena, veď viete.“ Usmiali sa na seba a každý sa pobral svojou cestou. Predstavoval si štedrovečerný stôl. Okolo neho sedela celá rodina. DCéra s manželom a ich dvoma deťmi, syn s tehotnou manželkou. Pod vyhladnutým stromčekom uvidel malú hnedú bundu. Aspoň na prvý pohľad sa mu to tak zdalo, no keď podišiel bližšie...

Najskôr sa zľakol. Líška? Čo ak je besná? Ale kožuštek mal biele škvrny. Srnčiatko!

Bolo celé skrehnuté, ale živé. Srdce mu poskočilo radosťou. Ale čo s ním? Nechať ho tu? Určite by zahynulo. Len Boh vie, kde je jeho mama. Možno je mŕtva, alebo zablúdilo. Musím ho vziať k nám domov. Ale čo Helga? Nemá rada zvieratá. No a čo! Veď sú Vianoce.

Rýchlo si rozopol prešivák a malé sňa opatrne vložil dnu a zapol bundu. Odrezal stromček a vydal sa na cestu do tepla. Keď otvoril dvere, ovanula ho horúca vôňa kapustnice, koláčov a škorice. Vdýchol do seba známú vianočnú arómu a so stromčekom sa vtrmácal dnu. Jeho Helga sa hneď vynorila z kuchyne s úsmevom na perách. „Vidíš, netrvalo ti to až tak dlho!“ zvolala a pomohla mu so stromčekom do obývačky. Kľakol a rozopol bundu. Keď položil trasúce sa srnčiatko na čerstvo vytapetovaný perzský koberec, čakal na reakciu svojej ženy. Najskôr zhrozene vyvalila oči na úbohé stvorenie. Potom sa usmiala: „Chúďatko moje. Ferko, ty si doslova hrdina! Ty si ho zachránil pred smrťou. Rýchlo, musíme mu dať trocha mliečka!“ Rozbehla sa do kuchyne.

„Len ho, prosím vás, nestískajte, deti!“, zahriakol ich, no spokojne sa usmieval. Bolo už po večeri a všetci sa maznali so srnčiatkom. Celkom pookrialo. Behalo po celej obývačke a jeho najobľúbenejšia skrýša bol vianočný stromček. Nečudo, veď to bolo jediné, čo mu pripomínalo jeho rodný les.

„Deti moje. Poviem vám, toto sú moje najkrajšie Vianoce. A viete prečo?“ Pokrútili hlavami. „Zabudli ste na darčeky.“ Všetci sa rozosmiali. Bolo už dávno po večeri a nerozbalené darčeky stále trónili pod stromčekom.

Z rádia znela melódia známa po celom svete a všetci, okrem srnčiatka, si začali spievať: „Tichá noc, svätá noc...“

Martina Dvidová

Školské kolo Zenit

Netreba hádzat' flintu do žita

Elektrotechnike sa venujem už asi tri roky. To bol jeden z dôvodov, prečo som sa prihlásil na odbor mechanik-mechatronik. Prvýkrát som sa dopočul o súťaži Zenit, keď som bol prvák. Zapísal som sa, zúčastnil som sa, nepostúpil som.

Tento rok som to skúsil opäť. „Bude mi stačiť týždeň na prípravu?“ pýtal som sa sám seba. Musel. Viac času som nemal. Ale poučený vlnajším neúspechom, pripravoval som sa dôslednejšie.

Myslel som, že druhý raz už nebudem mať strach. Myslíte? Len čo sa za mnou zatvorili dvere učebne, ozval sa stres. Profesor mi podal test a ja som si pomyslel: „Nezvládnem to!“ Niektoré otázky boli ľahšie, nad niektorými som sa musel zamyslieť. Ubehlo 25 minút. Test som odovzdal. Bol som presvedčený, že opäť nepostúpim.

O 20 minút boli výsledky. Postúpil som! Bol som šťastný ako blcha.

To však nebolo všetko. Nasledovala praktická časť. Návrh plošného spoja. Museli sme dávať pozor na každú maličkosť. Ako sa vraví, dvakrát meraj, raz rež.

Najviac som sa tešil na pájkovanie. Nespraviť chybu. Nespraviť chybu. Neustále som si v mysli opakoval to isté.

Bude to fungovať? Nebude to fungovať? Osadil som integrovaný obvod a pripojil na batériu. Zariadenie, ako sa vraví, „šlapalo“ ako hodinky. Mal som neskutočne skvelý pocit. Ak aj nevyhrám, bol som spokojný sám so sebou.

Som prvý a veľmi sa z toho teším. Čaká ma ďalšie kolo. A už dnes viem, že budúci rok idem do toho znova.

Adrián Galanský

Naše interview

Sila vôle

Volá sa Pavol Sedlák. Je to môj spoluhráč v družstve telesne hendikepovaných volejbalistov. Má 36 rokov, ale môžem povedať, že je to kamoš, ktorý mňa, šestnásťročného dokáže pochopiť. Je plnohodnotným členom nášho družstva. Možno mnohým peciválom dodá chuť niečo v živote dokázať. Aby ste ho bližšie spoznali a najmä jeho problém, spravil som s ním krátke interview. Podotýkam však, že takíto fantastickí ľudia tvoria celý náš tím.

Čo ti dáva šport do každodenného života?

Je to pre mňa taký druh relaxu a zo začiatku mi to pomohlo vyrovnať sa s tým čo sa mi stalo. Síce som bol ešte dieťa, keď ma zrazila Tatrovka. Doteraz mi žartovne hovoria, že som sa chcel pobožkať s tatrovkou. Dlho ma trápilo, že mám protézu. Zvykol som si. Pri športe sa aspoň cítim užitočný. A hlavne, nesedím doma a neľutujem sa ako mnoho takýchto ľudí.

Ako si sa dostal k volejbalu?

Ja som sa pôvodne chcel prihlásiť na niečo iné, ale nejako sa to zvrstlo a trénerka sa o mne dozvedela. Prišiel som na jeden tréning, kde boli moji bývalí aj terajší spoluhráči a keď som videl, že to je super, tak som ostal. V tej dobe bolo pre mňa fajn, že môžem byť medzi rovnocennými.

Ako dlho hráš?

Čo si myslíš o ľuďoch, ktorí hovoria, že telesne postihnutí nikdy nemôžu byť rovnocenným súperom pre zdravých?

To ti neviem presne odpovedať, ale bude to niečo okolo 15 rokov +-10 rokov (smiech).

S určitosťou to povedať nemôžem. Proti extralige by sme nemali šancu, ale s volejbalistami druhej ligy hrávame prípravné zápasy každé sústredenie a vždy ich porážame. Museli by nás vidieť v zápase.

Baví ťa to ešte?

Baví a dúfam, že to tak aj ostane. Aj keď v mojom veku človek začína uvažovať trochu racionálnejšie. Predsa len už mám rodinu, prácu a nedá sa tomu venovať tak ako by človek chcel.

Juraj Kucej

Školské kolo

Zenit

Zenit v elektronike, zenit v strojárstve. Súťaže, ktoré sa na našej škole pravidelne opakujú každý rok, len čo sa trochu školský rok zabehne. Študenti si overia svoje praktické a teoretické vedomosti. Účasť je dobrovoľná, kto sa prihlási. Dôležitý je čas. Zadania musia súťažíaci vyriešiť v časovom limite. Takže je to občas boj o minúty. Keď sme sa ale boli pozrieť na súťaž, nebolo badať žiadnu nervozitu. Nad úlohami sedeli len rozvážni a pokojní riešitelia.

Školské kolo Zenit v elektronike sa konalo 5.11.2008. Súťažilo 6 študentov z 2. MM, 1. MM a 1. ES triedy. Ako prvý sa umiestnil Adrián Galanský z 2. MM s počtom bodov 97, druhé miesto získal Igor Trník z 1. ES s počtom bodov 92,5 a na treťom mieste sa umiestnil Lukáš Kalus z 1. ES s počtom bodov 88,25.

Školské kolo Zenit v strojárstve sa uskutočnilo 3. až 7. 11. 2008. Zúčastnilo sa ho 23 študentov z tried 1. MN, 2. MN, 3. MN, 1. MM, 2. MM, 3. MM, a 2. MO.

Prvé miesto získal Ondrej Bačuvčík z 2. MM, druhé miesto Miroslav Dávid z 2. MM a tretie miesto získal Patrik Duník z 2. MM.

Všetkým srdečne blahoželáme.

Na fotografii sa potia vo vlasnej št'ave, hore A. Galanský, Igor Trník, Lukáš Kalus, Lukáš Lúčan, Braňo Marek, dole Peter Bisaha. Z 1. MM sa zúčastnil L. Lúčan. Povedz nám Lukáš, ako si sa cítil? Zúčastnil si sa prvý raz takejto súťaže? Lukáš: Nebolo to prvý raz. Už na ZŠ som sa aktívne zúčastňoval elektrotechnických súťaží. Cítil som sa celkom dobre. Žiaden stres. Len ma mrzí, že som sa neumiestnil na prvých troch miestach. Asi to bude vyžadovať dôslednejšiu

prípravu. Už sa teším na budúci rok. Dúfam, že tam budú tí istí súper, aby som im mohol dať odvetu. Ale beriem to športovo.

Čo vieme zaujímavé o krvi?

Tekutina najvzácnejšia

Krv je nepriezračná červená tekutina prúdiaca v krvných cievach. Skladá sa z krvnej plazmy, krviniek a krvných doštičiek .

Krvná plazma je slabožltkastá tekutina zložená prevažne z vody, v ktorej sú rozpustené anorganické i organické látky.

Červené krvinčky obsahujú červené krvné farbivo nazývané hemoglobín, ktoré viaže kyslík. Ľahké prenášanie kyslíka sa umožňuje aj tým, že červených krviniek je veľmi veľa. Vznikajú v červej kostnej dreni. Krvné doštičky zabezpečujú zrážavosť krvi. Krvná plazma sa po vyzrážaní zmení na sérum. Bez zrážavosti krvi by mohol človek vykrvacať aj z malej ranky. Biele krvinčky sa vyskytujú v niekoľkých druhoch. Vznikajú takisto v červej kostnej dreni. Chránia organizmus pred rozličnými škodlivinami, napr. pred mikróbmami. Umožňujú to najmä dve ich vlastnosti: pohyblivosť a schopnosť pohlcovať a zneškodňovať cudzorodé látky. Pri prevode (transfúzii) krvi treba zabezpečiť, aby prevádzaná krv neobsahovala cudzorodé červené krvinčky.

Podľa rozdielu v červených krvinkách sa rozlišujú štyri základné krvné skupiny: A, B, AB, 0. O tento poznatok sa zaslúžil český lekár Jan Janský – profesor Karlovej univerzity. Poznatok novodobý. Ale ste zvedaví, kde je pôvod týchto krvných skupín, ktoré sú pre nás životne dôležité?

„Prví ľudia s prapôvodnou **krvnou skupinou 0** žili pravdepodobne už pred 40 000 rokmi v Afrike. Boli to šikovní lovci – základ ich potravy tvorilo mäso. Dokonca ani dnes nemajú ľudia s krvnou skupinou 0 žiadne problémy pri trávení mäsa.

Asi pred 30 000 rokmi človek opustil savany Afriky v snahe nájsť nové zdroje obživy. **Krvná skupina A** sa objavila asi pred 25 000-15 000 rokmi. Nomádsky lovec sa usadil ako roľník. Najdôležitejšou zložkou jeho potravy sa stali obilniny a iná rastlinná potrava. Rozhodujúcu úlohu zohrali aj zmeny v sociálnom zložení spoločenstva. Novovzniknuté roľnícke spoločenstvá žili spolu na malom priestore, čím sa najrozličnejší pôvodcovia chorôb mohli ľahšie prenášať z človeka na človeka. Imunitný systém preto musel byť oveľa výkonnejší ako predtým. Krvná skupina A sa čoskoro začala rýchlo rozširovať. Gény tejto krvnej skupiny sa dostali cez Áziu a Predný Východ až do Európy, kde je rozšírená dodnes.

Krvná skupina B vznikla v oblasti Himalájí a Indie pred 15 000 až 10 000 rokmi. V tomto regióne vládli pre ľudí extrémne životné podmienky. Podnebie bolo drsné, zásobovanie potravinami nepravidelné a často veľmi jednostranné. Hlavnou stavebnou zložkou potravy boli fermentované mliečne výrobky ako jogurt, kefír a tvaroh. Nemenej dôležitý bol aj chov dobytky. Ľudia museli byť tvrdí a odolní. Ich imunitný systém musel byť mimoriadne silný. Ešte i dnes sú ľudia s krvnou skupinou B obdivuhodne odolní voči akémukoľvek druhu prechladnutia. V priebehu storočí putovali Nomádi svahov Himalájí ďalej až do oblastí nížin. Krvná skupina B bola dlho typická pre ľudí z juhovýchodnej Ázie a rozsiahlych stepí Euroázie.

Krvná skupina AB je zo všetkých krvných skupín najmladšia, existuje iba 1200-1000 rokov. Z hľadiska vývoja dejín sa objavila neskoro, a preto je veľmi zriedkavá. Krvná skupina AB je výsledkom nového sťahovania národov, keď sa krvná skupina A obyvateľov východnej a strednej Európy zmiešala s krvnou skupinou B Mongolov z Ázie. Krvná skupina AB predstavuje spojenie znakov krvnej skupiny A a B. Oproti typickej strave krvnej skupiny A a B majú však menej odolný žalúdok – dočnôčrevný trakt. Od predkov s krvnou skupinou B zdedila skupina AB odolný imunitný systém. Okrem toho je mimoriadne dobre chránená pred ochoreniami autoimunitného systému ako napríklad reumatické choroby a alergie.“

Spracované podľa internetu
Iva Vavříková

Čo prinesie euro

Konečne budeme mať plné vrecká peňazí! Od 1. januára 2009 Slovensko prechádza na euro. Prinesie nám nová mena viac výhod alebo nevýhod? Myslím si, že mnoho ľudí má z príchodu novej meny obavy. Euro nám v praktickom živote spôsobí veľa problémov pri bežnom nakupovaní, ale aj pri iných platobných stykoch. Najlepšie si na novú menu budeme zvykať my, mladí ľudia, pretože sa dokážeme rýchlejšie prispôbovať novým veciam. Príchod novej meny bude mať väčší prínos pre samotný štát. Štátu umožní zvýšenie exportu do celej Európy, ako aj rýchlejší rozvoj ekonomiky. Čo prinesie pre nás „mladých“? Cestovanie do krajín eurozóny bude jednoduchšie a lacnejšie. Vyhneme sa starostiam so zamieňaním korún na euro, tým ušetríme na rôznych poplatkoch a odstránime veľkú časť kurzového rizika. Tak sa nám umožní jednoduchšie spoznávanie všetkých štátov eurozóny.

Situáciu na svetových trhoch hýbe finančná kríza, preto uvažujem nad tým, že zavedenie novej meny bolo dobrým rozhodnutím. Domnievam sa, že euro nám prinesie väčšiu ekonomickú stabilitu. Krajiny, ktoré už euro používajú, majú počas finančnej krízy stabilnejší trh práce, stabilnejšiu politiku a sú dnes vo veľmi dobrej ekonomickej kondícii. Verím, že to bude rovnaký prínos aj pre našu republiku.

Keďže je to „akoby vianočný darček od našej vlády, mali by sme sa z toho tešiť“. Budúcnosť ukáže výhody a nevýhody. Želám sebe, aj všetkým ostatným iba výhody. A závisí od nás, ako ich dokážeme využiť. Sme mladí a máme pred sebou život, len sa treba naň dobre pripraviť, to znamená „brať školu vážne a nie iba ako prívesok našej zábavy“.

V novom roku veľa úspechov, čo najmenej problémov a racionálny prístup k životu Vám želá

Váš spolužiak Peter.

SPEKTRUM- školský časopis študentov SOŠ

Na Ulici Terézie Vansovej v Púchove

December 2008

Redakčná rada: Paťa Bielaková, Ad'a Bracíniková, Soňa Kalmová,
Iva Bracíniková, Ľubo Pagáč, Dano Rusňák, Jozef Vlha
Mgr. L. Fajmonová

Technická spolupráca: Maťo Knížat, Martin Slabý